

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
Фізико-математичний інститут**

"Затверджено"
на засіданні приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
Протокол № від "22" березня р.
Голова приймальної комісії
Андрющенко В.П.

"Рекомендовано"
Вченю радою
Фізико-математичного інституту
Протокол № 5 від "8" лютого 2012 р.
Голова Вченої ради
М.В.ос Працьовитий М.В.

**Програма
вступного фахового випробування**

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»

*напрям підготовки Математика
спеціальність 7.080101 Математика*

Київ-2012

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного фахового випробування з математики та методики навчання математики є контроль рівня загальної математичної культури і перевірка фактичних знань, умінь та навичок з фундаментальних розділів математики та методики навчання математики, які є базовими для успішного продовження навчання для досягнення освітньо-кваліфікаційних рівнів «магістр» та «спеціаліст» напряму підготовки «МАТЕМАТИКА*».

Програма екзамену містить основні і найбільш важливі в ідейно-теоретичному і практичному відношенні питання з курсів лінійної алгебри, алгебри і теорії чисел, аналітичної і диференціальної геометрії, математичного аналізу, диференціальних рівнянь, комплексного аналізу, теорії ймовірностей і математичної статистики, методики навчання математики, методології математики.

На іспиті студент повинен продемонструвати вміння формулювати означення, аксіоми і теореми, наслідки з них, наводити при необхідності ілюстрації, приклади, контрприклади, доводити теореми і застосовувати відповідні факти при розв'язуванні конкретних математичних та прикладних задач. Студент має показати глибоке володіння аксіоматичним методом, вміння аналітично мислити та розв'язувати задачі з використанням синтетичних та штучних прийомів.

Екзаменовані повинні володіти теоретико-множинною і логічною символікою, основними поняттями алгебри і теорії чисел (алгебраїчна операція, група, кільце, поле, векторний простір, лінійна залежність і лінійна незалежність, базис і розмірність простору, лінійні оператори, матриці і визначники, прості числа, подільність, конгруенції, многочлени та інше); мати чітке уявлення про основні числові системи і їх будову, володіти навичками розв'язування систем лінійних рівнянь, знати основні арифметичні застосування теорії конгруенцій тощо.

Екзаменовані мають володіти як груповою, так і структурною точками зору на геометрію, сучасним аксіоматичним методом, основними фактами евклідової та неевклідових геометрій; мати загальні уявлення про елементи багатовимірної геометрії афінного і евклідового просторів; вміти застосовувати теоретичні знання на практиці, зокрема, до доведення теорем і розв'язання задач шкільного курсу геометрії; використовувати знання топології при означенні ліній, поверхонь, поверхонь з межею, геометричного тіла тощо. Це означає, що при відповіді екзаменовані повинні продемонструвати достатньо широкий погляд на геометрію та її методи, а також на елементарну геометрію з точки зору вищої, готовність викладати шкільну геометрію, незалежно від того на якій аксіоматиці вона побудована, тобто готовність працювати в школі за будь-яким посібником (підручником).

Екзаменовані повинні володіти основними поняттями математичного аналізу (функція, послідовність, ряд, границя, неперервність, похідна, інтеграл, міра тощо); мати чітке уявлення про метричний простір та основні

елементарні функції дійсної та комплексної змінної; володіти навичками обчислення границь, похідних, інтегралів; вміти розв'язувати найпростіші типи диференціальних рівнянь; знати застосування диференціального та інтегрального числення, а також диференціальних рівнянь до розв'язування практичних задач.

З курсу теорії ймовірностей і математичної статистики абітурієнти мають: *продемонструвати знання* аксіоматичних основ теорії ймовірностей, володіння поняттями «ймовірність події», «ймовірність», «ймовірнісна міра», «ймовірнісний простір», *вміння формулювати* строгі математичні означення випадкової величини та функції розподілу, *визначати* числові характеристики (математичне сподівання, дисперсія, середнє квадратичне відхилення) для дискретних та неперервно розподілених випадкових величин, *бути знайомими* з схемою Бернуллі, вміти виводити формулу повної ймовірності та формулу Байєса.

Екзаменовані мають володіти знаннями із загальної методики навчання математики в основній школі (методики навчання математики в 5-6 класах, алгебри і геометрії в 7-9 класах), вміти розв'язувати методичні задачі.

Вступне фахове випробування з «Математики та методики навчання математики» проводиться за білетами, кожен з яких містить п'ять завдань:

- **завдання 1** контролює знання основних фактів теорій відповідних курсів, здатність їх оперативно відтворювати, *відчувати взаємозв'язок* і органічну єдність понять, фактів та теорій. Зміст цього завдання черпається з розділу 3 “3.1. Математика: Основні факти та теореми”;
- **завдання 2** перевіряє знання студентів з основ методології математики, діагностує їх математичну культуру та кругозір, цілісність розуміння математики як науки, володіння фундаментальними математичними поняттями та математичними структурами, методами та загальними питаннями аксіоматики. Зміст цього завдання черпається з розділу 3 “3.2. Основи методології математики”;
- **завдання 3** контролює знання студентів з загальної методики навчання математики, методики навчання математики в 5-6 класах, алгебри і геометрії в 7-9 класах. Зміст цього завдання черпається з розділу 3 “3.3. Методика навчання математики”;
- **завдання 4** перевіряє здатність оперативно використовувати відомі з фундаментальних курсів *алгоритми* і синтетичним шляхом створювати нові. До уваги беруться вміння добре оформлення розв'язання задачі, аргументувати логічні кроки і використовувати відповідну символіку;
- **завдання 5** контролює вміння розв'язувати *прикладні задачі* (умови яких містять нематематичні поняття) шляхом *створення і дослідження математичних моделей* реальних об'єктів, процесів та явищ.

2. КРИТЕРІЙ ОЦІНОК

Завдання 1.

31 – 40 балів — повне і правильне формулювання всіх теоретичних положень — означень, властивостей, теорем, наслідків з них тощо, повне і правильне доведення основних фактів, ілюстрація теоретичних положень вдало підібраними прикладами, повні і правильні відповіді на додаткові запитання в межах даного питання, відповідь містить окремі дрібні неточності;

21 – 30 балів — повне і правильне формулювання всіх теоретичних положень — означень, теорем, наслідків з них тощо, правильне доведення основних фактів, відсутність доведень або ілюстрацій окремих тверджень, правильні, але, можливо, неповні відповіді на додаткові запитання;

11 – 20 балів — правильне формулювання основних теоретичних положень — означень, теорем, наслідків з них тощо, правильні ідеї доведення основних фактів, відсутність доведень окремих тверджень, неправильні або неповні, відповіді на додаткові запитання;

5 – 10 балів — формулювання окремих теоретичних положень, повна відсутність доведень тверджень, неправильні або неповні відповіді на додаткові запитання;

0 – 4 бали — відповідь відсутня або математичні положення спотворені, приклади, що ілюструють поняття та факти відсутні.

Завдання 2.

31 – 40 балів — повне і правильне формулювання всіх теоретичних фактів — означень, теорем, наслідків з них тощо, повне і правильне доведення основних фактів, ілюстрація викладання теоретичного матеріалу вдало підібраними прикладами, повні і правильні відповіді на додаткові запитання;

21 – 30 балів — повне і правильне формулювання всіх теоретичних фактів — означень, теорем, наслідків з них тощо, правильне доведення основних фактів, правильні, але можливо неповні, відповіді на додаткові запитання;

11 – 20 балів — правильне формулювання всіх основних теоретичних фактів — означень, теорем, наслідків з них тощо, правильні ідеї доведення основних фактів, неправильні або неповні, відповіді на додаткові запитання;

5 – 10 балів — формулювання основних теоретичних фактів, відсутність доведень, неправильні або неповні відповіді на додаткові запитання;

0 – 4 бали — відповідь неправильна або відсутня.

Завдання 3.

31 – 40 балів — достатньо повна і розгорнута відповідь на питання, вміння наводити приклади, що демонструють застосування теоретичних положень в конкретних практичних ситуаціях, гарна обізнаність з методологічними і психолого-педагогічними основами сучасних педагогічних технологій,

здатність глибоко аналізувати структурно і змістовно конкретні педагогічні умови та ситуації, повні і правильні відповіді на додаткові запитання;

21 – 30 балів — відповідь правильна, але недостатньо повна, містить неточності або помилки не принципового характеру, відповіді на додаткові запитання правильні, можливо, неповні;

11 – 20 балів — правильна але неповна відповідь на питання, неправильні або неповні відповіді на додаткові запитання;

5 – 10 балів — неповна і, можливо частково неправильна, відповідь на запитання, неправильні і неповні відповіді на додаткові запитання;

0 – 4 бали — відповідь відсутня або така, що не розкриває суть теоретичного матеріалу, відсутність уміння вести педагогічні міркування.

Завдання 4.

31 – 40 балів — повне і правильне розв'язання з належним обґрунтуванням всіх логічних кроків, отримано правильну відповідь, розв'язання належним чином оформлено, символіка використовувалась доречно і грамотно;

21 – 30 балів — повне і правильне розв'язання, яке містить дрібні неточності (не більше двох), наявність незначних логічних огрихів в обґрунтуваннях або незначних технічних помилок, які не привели до спотворення логічного змісту;

11 – 20 балів — розв'язання частково правильне (містить половину правильно виконаних кроків), наявні помилки, або відсутні деякі кроки розв'язання;

5 – 10 балів — наявність грубих помилок в розв'язанні (відсутні або неправильні деякі кроки), наявність окремих правильно виконаних логічних кроків розв'язання;

0 – 4 бали — розв'язання відсутнє або вибраний метод розв'язання є помилковим.

Завдання 5.

31 – 40 балів — правильно побудовано математичну модель, проведено повне і правильне її дослідження, відповідь інтерпретовано в початкових термінах, розв'язання належним чином оформлено, символіка використовувалась доречно і грамотно;

21 – 30 балів — правильно побудовано математичну модель, дослідження містить незначні неточності, які не привели до спотворення логічного змісту;

11 – 20 балів — наявні неточності в побудові математичної моделі або суттєві помилки в дослідженні правильно побудованої моделі;

5 – 10 балів — правильно побудовано математичну модель, але повна відсутність її дослідження, суттєві неточності в побудові математичної моделі, грубі помилки в дослідженні, розв'язання математичної задачі містить помилки, які принципово спотворюють логічний зміст;

0 – 4 бали — розв'язання відсутнє, в побудові математичної моделі допущено грубі помилки.

Рівень	Кількісна характеристика рівня	Загальна характеристика відповіді абітурієнта
Низький	100 – 123 бали	Абітурієнт погано орієнтується в змісті завдань білету, його відповідь не має прямого (безпосереднього) відношення до поставлених питань, відсутність фактичних знань або змінні використовувати їх на практиці.
Задовільний	124 – 149 балів	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, абітурієнт поверхнево володіє основними фактами відповідних теорій і недостатніми вміннями використовувати їх на практиці, у міркуваннях відсутня належна глибина, наявні суттєві помилки.
Достатній	150 – 174 бали	Відповідь є, в основному, правильною і відносно повною, але містить незначні неточності, які не спотворюють логічного змісту.
Високий	175 – 200 балів	Відповідь є правильною і достатньо повною, може містити незначні огріхи, задачі розв'язано правильно, всі висновки і логічні кроки достатньо обґрунтовані.

3. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

3.1. МАТЕМАТИКА: ОСНОВНІ ФАКТИ ТА ТЕОРЕМИ

3.1.1. Алгебра і теорія чисел

1. Групи та їх підгрупи. Фактор-групи. Суміжні класи і теорема Лагранжа.
2. Гомоморфізми та ізоморфізми алгебраїчних структур.
3. Конгруенції. Їх властивості та застосування. Лінійні конгруенції з одним невідомим.
4. Розв'язність алгебраїчних рівнянь n -го степеня в радикалах.
5. Многочлени над числовими полями: C , R , Q (звідність та незвідність, канонічна форма). Основна теорема алгебри.
6. Корені многочлена (існування, кількість, кратність). Теорема Безу.
7. Системи лінійних однорідних рівнянь, існування ненульового розв'язку.
8. Система трьох лінійних рівнянь з трьома невідомими. Методи її розв'язання.
9. Числові функції. Число і suma натуральних дільників. Ціла і дробова частини дійсного числа. Функція Ейлера.
10. Лінійні оператори. Власні значення та власні вектори. Інваріантні підпростори.

3.1.2. Геометрія

1. Векторний добуток векторів, його властивості та застосування.
2. Метод координат на площині. Полярна система координат. Пряма, коло, еліпс, гіпербола та парабола в полярних координатах.
3. Оптична властивість параболоїда обертання та її застосування.
4. Теорема про геометричний зміст лінійної нерівності з двома змінними.
5. Основна теорема про рухи площини та її застосування. Аналітичний вираз рухів і їх класифікації.
6. Алгебраїчний метод розв'язання задач на побудову. Критерій розв'язності задачі на побудову циркулем та лінійкою. Класичні задачі на побудову, які не розв'язуються за допомогою циркуля та лінійки.
7. Натуральні рівняння гладкої кривої та їх роль.
8. Аксіома Лобачевського, кут паралельності, функція Лобачевського. Сума кутів трикутника на площині Лобачевського.
9. Класифікація правильних многогранників в R^3 . Теорема Ейлера.
10. Неперервні відображення топологічних просторів. Критерій неперервності відображення.

3.1.3. Математичний аналіз

1. Теорема про існування точної верхньої (точної нижньої) межі множини.
2. Зчисленні множини. Теорема про існування незчисленних множин. Множини потужності континуум.
3. Перша і друга важливі граници.
4. Теорема Кантора про зв'язок рівномірної неперервності функції з неперервністю.
5. Екстремуми функції однієї змінної. Необхідна умова екстремуму. Достатні умови екстремуму.
6. Визначений інтеграл із змінною верхньою межею інтегрування. Формула Ньютона-Лейбніца.
7. Диференційовність функції багатьох змінних. Достатня умова диференційовності функції.
8. Знакозмінні ряди. Теорема Лейбніца. Абсолютно та умовно збіжні числові ряди.
9. Властивості рівномірно збіжних функціональних рядів.
10. Інтеграл від функції комплексної змінної. Інтегральна теорема Коші.
11. Повнота метричних просторів $R, R^n, C, C[a; b]$.
12. Компактні множини в метричному просторі. Критерій компактності множини в просторах R^n або C .
13. Теорема Банаха про нерухому точку стискаючого відображення та її застосування.
14. Різні означення аналітичної функції та їх еквівалентність.
15. Теореми про структуру загального розв'язку лінійного однорідного та неоднорідного рівняння вищого порядку.

3.1. 4. Теорія ймовірностей

1. Формули ймовірності суми та добутку двох подій.
2. Формула повної ймовірності. Формула Байєса.
3. Формула для найбільш ймовірного числа появ події А в серії з n незалежних випробувань.
4. Випадкова величина, її розподіл, функція розподілу випадкової величини та її властивості.
5. Числові характеристики розподілу випадкових величин та їх властивості.

3.2. ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ МАТЕМАТИКИ

1. Множина. Операції над множинами. Класи множин.
2. Відношення, їх властивості. Бінарне відношення еквівалентності.
3. Операції та їх властивості. Унарні операції, бінарні, алгебраїчні операції, тернарні операції. Декартів добуток множин, векторна (арифметична) сума числових множин.
4. Взаємнообернені операції у математиці.
5. Алгебраїчні структури.
6. Натуральні числа. Прості та складені числа, подільність, конгруенції.
7. Аксіома індукції. Принцип математичної індукції (перша та друга форма). Метод математичної індукції.
8. Арифметика цілих чисел. Основна теорема арифметики.
9. Число. Числові системи. Теорія дійсних чисел.
10. Аксіоми Архімеда, Кантора, Дедекінда.
11. Комплексні числа.
12. Лінія (крива), поверхня, тіло.
13. Геометричні перетворення. Груповий погляд на геометрію.
14. Величина, скалярні та векторні величини. Лінійний простір, його базис та розмірність.
15. Величина, геометричні величини. Теорії вимірювання геометричних величин (довжин відрізків, площ многокутників, об'ємів многогранників).
16. Метричні та топологічні простори. Взаємозв'язок між ними.
17. Математичні поняття, їх означення. Терміни та символіка.
18. Математичні твердження. Аксіоми та теореми, їх місце і роль в теорії.
19. Теореми існування та методи їх доведення.
20. Метод доведення від супротивного.
21. Аксіоматичний метод побудови математичної теорії. Вимоги до системи аксіом та їх перевірка.
22. Функція. Способи задання функції, властивості функцій. Елементарні функції.
23. Нули функції, їх існування.
24. Грані числових множин. Найбільші та найменші значення функції.
25. Метод інтервалів розв'язання нерівностей.
26. Ймовірність випадкової події, ймовірність (ймовірнісна міра), ймовірнісний простір.
27. Комбінаторика.
28. Оператори і функціонали.
29. Числові послідовності та числові ряди.
30. Ознаки та критерії, приклади та контрприклади в математиці.

3.3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

1. Цілі навчання математики в основній школі. Ієрархія цілей. Цілі навчання окремих предметів: геометрії, алгебри.
2. Змістові лінії шкільного курсу алгебри та їх характеристика.
3. Змістові лінії шкільного курсу планіметрії та їх характеристика.
4. Державний стандарт середньої освіти, освітня галузь „Математика”, його зміст і призначення.
5. Загальнодидактичні принципи навчання математики, принципи розвивального навчання.
6. Рівнева і профільна диференціація навчання як сучасні принципи навчання математики.
7. Система методів навчання математики в основній школі, їх суть і порівняльна характеристика.
8. Система засобів навчання математики в основній школі, їх суть і порівняльна характеристика.
9. Основні форми навчання математики в основній школі, їх суть і порівняльна характеристика.
10. Основні форми позакласної роботи в школі, їх порівняльна характеристика, приклади застосування у навчанні.
11. Система контролю навчальних досягнень учнів з математики.
12. Загальні і специфічні дії і прийоми розумової діяльності під час навчання математики.
13. Означувані математичні поняття. Види означень, приклади.
14. Теореми як математичні твердження. Види теорем, різні формулювання.
Приклади.
15. Теорема, обернена до теореми Піфагора, і її доведення.
16. Теорема, обернена до теореми Вієта, і її доведення.
17. Задача на побудову. Основні методи розв'язування задач на побудову, їх суть і коротка характеристика.
18. Рух. Рухи в шкільному курсі планіметрії, їх суть і коротка характеристика.
19. Поняття вектора в математиці. Формування поняття вектора в шкільному курсі планіметрії.
20. Суть векторного методу розв'язування геометричних задач. Приклади застосування.
21. Поняття координат в математиці. Координатний метод розв'язування математичних задач. Приклади застосування.
22. Натуральне число. Методика формування поняття натурального числа в основній школі.
23. Алгебраїчний вираз. Вирази в шкільному курсі алгебри і методика їх формування.
24. Формування поняття раціонального числа в курсі математики 5-6 класів.
25. Рівняння як фундаментальне поняття математики. Види рівнянь в курсі алгебри основної школи та методи і способи їх розв'язування.

26. Поняття функції в математиці. Функції в шкільному курсі математики, методика їх вивчення.
27. Площа як функція, задана на множенні квадровних фігур. Вивчення площ многоокутників в курсі планіметрії.
28. Геометрична фігура як фундаментальне поняття математики, рівність і подібність фігур. Ознаки рівності трикутників і їх доведення в шкільному курсі геометрії.
29. Дійсне число. Методика вивчення дійсних чисел і дій над ними в основній школі.
30. Ймовірність випадкової події. Вивчення елементів стохастики в основній школі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Література з розділу «Алгебра і теорія чисел»

1. Булдигін В.В., Алексеєва І.В., Гайдей О.В. та ін. Лінійна алгебра та аналітична геометрія: Навч. посібник / За ред. проф. В.В.Булдигіна. — К.: ТВіМС, 2009. — 224с.
2. Курош А.Г. Курс высшей алгебры. — М.: Наука, 1971. — 432с.
3. Завало С.Т., Костарчук В.Н., Хаџет Б.И. Алгебра и теория чисел. Ч.І. — К.: Вища школа, 1977. — 400с.
4. Завало С.Т., Костарчук В.Н., Хаџет Б.И. Алгебра і теорія чисел. Ч.ІІ. — К.: Вища школа, 1986. — 408с.
5. Куликов Л.Я. Алгебра и теория чисел. — М.: Высшая школа, 1979. — 559с.
6. Завало С.Т. Курс алгебри. — К.: Вища школа. — 1985. — 396с.
7. Завало С.Т., Левіщенко С.С., Пилаєв В.В., Рокицький І.О. Алгебра і теорія чисел. Практикум. Ч.І. — К.: Вища школа, 1983. — 232с.
8. Завало С.Т., Левіщенко С.С., Пилаєв В.В., Рокицький І.О. Алгебра і теорія чисел. Практикум. Ч.ІІ. — К.: Вища школа, 1986. — 264с.
9. Фадеев Д.К., Соминский И.С. Сборник задач по высшей алгебре. — М.: Наука, 1977. — 288с.
10. Проскуряков И.В. Сборник задач по линейной алгебре. — М.: Наука, 1974. — 384с.
11. Требенко Д.Я., Требенко О.О. Алгебра і теорія чисел: У 2 ч. — К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. — Ч. 1. — 420с.
12. Требенко Д.Я., Требенко О.О. Збірник індивідуальних розрахункових завдань з курсу “Алгебра і теорія чисел”: У 2 ч. — К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. — Ч. 1. — 172с.

2. Література з розділу «Геометрія»

1. Александров А.Д., Нецеветаев Н.Ю. Геометрия: Учебное пособие. — М.: Наука, 1990. — 672с.
2. Атанасян Л.С., Атанасян В.А. Сборник задач по геометрии. Ч. I. — М.: Просвещение, 1973. — 256с.
3. Атанасян Л.С., Базылев В.Т. Геометрия. Учеб. пособие для студентов физ.-мат. фак. пед. ин-тов. В 2 ч. Ч. I. — М.: Просвещение, 1986. — 336с.
4. Атанасян Л.С., Базылев В.Т. Геометрия. Учеб. пособие для студентов физ.-мат. фак. пед. ин-тов. В 2 ч. Ч. II. — М.: Просвещение, 1987. — 352с.
5. Атанасян Л.С. Геометрия. Ч. I. — М.: Просвещение, 1973. — 456с.
6. Атанасян Л.С., Гуревич Г.Б. Геометрия. Ч. II. — М.: Просвещение, 1976. — 447с.
7. Базылев В.Т., Дуничев К.И., Иваницкая В.П. Геометрия. Ч.І. — М.: Просвещение, 1974. — 351с.
8. Базылев В.Т., Дуничев К.И. Геометрия. Ч.І. — М.: Просвещение, 1974. — 351с.
9. Білоусова В.П., Ільїн І.Г., Сергунова О.П., Котлова В.М. Аналітична геометрія. — К.: Вища школа, 1973. — 328с.
10. Працьовитий М.В. Екзамен з аналітичної геометрії (І семестр). — К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2004. — 92 с.
11. Працьовитий М.В. Геометричні перетворення. Перетворення подібності площини. — К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008. — 35с.
12. Трайнин Я.Л. Основания геометрии. — М.: Учпедгиз, 1969. — 325с.
13. Егоров И.П. Геометрия. — М.: Просвещение, 1969. — 368с.
14. Вернер А.Л., Кантор В.Е. Элементы топологии и дифференциальная геометрия. — М.: Наука, 1985. — 112с.

15. Погорелов А.В. Геометрия: Учебное пособие для вузов. — М.: Наука, 1984. — 288с.
16. Цубербильдер О.Н. Задачи и упражнения по аналитической геометрии. — М.: Наука, 1968. — 336с.
17. Клетенник Д.В. Сборник задач по аналитической геометрии. — М.: Наука, 1968. — 224с.
18. Саранцев Г.И. Сборник задач на геометрические преобразования. — М.: Просвещение, 1975. — 110с.
19. Сергунова О.П., Котлова В.М. Практикум з проективної геометрії. — М.: Вища школа, 1971. — 188с.

3. Література з розділу «Математичний аналіз»

1. Давидов М.О. Курс математичного аналізу. Ч.1–3.— К.:Вища школа, 1990, 1991, 1992.— 384, 392, 360с.
2. Кудрявцев Л.Д. Математический анализ. Т.1-2.— М.: Высшая школа, 1993.— 614с., 472с.
3. Шкіль М.І. Математичний аналіз. Ч.1–2.— К.:Вища школа, 1994.— 424с., 430с.
4. Шкіль М.І., Колесник Т.В., Котлова В.М. Вища математика. Кн. 1.— К.: Либідь, 1994.— 279с.
5. Шкіль М.І., Колесник Т.В. Вища математика . Кн. 2.— К.: Либідь, 1994.— 351с.
6. Шкіль М.І., Колесник Т.В. Вища математика . Кн. 3.— К.: Либідь, 1994.— 351с.
7. Берман Г.Н. Сборник задач по курсу математического анализа.— М.:Наука, 1985.— 383с.
8. Давыдов Н.А., Коровкин П.П., Никольский В.Н. Сборник задач по математическому анализу.— М.:Просвещение, 1973.— 254с.

4. Література з розділу «Теорія ймовірностей»

1. Андрухаев Х.М. Сборник задач по теории вероятностей: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по мат. специальностям. — М.: Просвещение, 1985. — 160с.
2. Гіхман І.І., Скороход А.В., Ядренко М.Й. Теорія ймовірностей і математична статистика.— К.:Вища школа, 1988.— 439с.
3. Жалдак М.І., Кузьміна Н.М., Берлінська С.Ю. Теорія ймовірностей і математична статистика з елементами інформаційної технології: Навч посібник.— К.:Вища школа, 1995.— 351с.
4. Соловьевников А.С. Теория вероятностей: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по мат. специальностям. — М.: Просвещение, 1983. — 207с.
5. Шефтель З.Г. Теорія ймовірностей: Підручник. — К.: Вища школа, 1994. — 192с.

5. Література з розділу «Основи методології математики»

1. Амелькин В.В. Дифференциальные уравнения в приложениях.— М.: Наука, 1987. — 158 с.
2. Беляева Х.С., Монахов В.И. Экстремальные задачи. — М.: Просвещение, 1977. — 144с.
3. Болтянский В.Г. Математика решает задачи на оптимизацию. — К.: Вища школа, 1975. — 192с.

4. *Борисенко С.Д.* Побудова математичних моделей.— К.: Вища школа, 1995.— 148с.
5. *Варданян С.С.* Задачи по планиметрии с практическим содержанием. – М.: Просвещение, 1989. – 144с.
6. *Вивальнюк Л.М.* Елементи лінійного програмування. — К.: Вища школа, 1975. — 224с.
7. *Вивальнюк Л.М., Григоренко В.К., Левіщенко С.С.* Числові системи. – К.: Вища школа, 1988. – 271с.
8. *Вивальнюк Л.М., Соколенко О.І., Костарчук Ю.В., Тарнопольський В.Г., Бакман Ю.Г.* Задачі оптимізації: Посібник для факультативних занять, 10-11 кл. — К.: Ряд. школа, 1991. — 175 с.
9. *Виленкин Н.Я., Дуничев К.И., Калужнин Л.А. Столляр А.А.* Современные основы школьного курса математики. — М.: Просвещение, 1980. — 240с.
10. *Возняк Г.М., Маланюк К.П.* Прикладна спрямованість шкільного курсу математики. — К.: Рад. школа. — 80с.
11. *Возняк Г.М., Маланюк М.П.* Взаємозв'язок теорії з практикою в процесі вивчення математики: Посібник для вчителя. — К.: Рад. школа, 1989. — 128с.
12. *Горстко А.Б.* Познакомьтесь с математическим моделированием.— М.: Знание, 1991.— 160 с.
13. Державний екзамен з математики і методики навчання математики (спеціальності 6.080101 Математика). Дидактичні матеріали. — К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2005. — 88с.
14. *Зельдович Я.Б., Мышикис А.Д.* Элементы прикладной математики.— М.: Наука, 1972. — 124с.
15. *Іванов В.В., Карагодова О.О.* Використання математичних методів в плануванні і управлінні. — К.: Знання, 1972. — 104с.
16. *Коба В.І., Чуб О.Т., Нікулін М.А.* Бесіди про рівняння. – К.: Рад. школа, 1986. – 88с.
17. *Кужель О.В.* Контприклади в математиці: Для серед. та ст. шк. віку. — К.: Рад. школа, 1988. — 96с.
18. *Кужель О.В.* Основи наукових досліджень. — Сімферополь: Піріт, 2003. — 72с.
19. *Михайленко В.М., Антонюк Р.А.* Сборник прикладных задач по высшей математике.—К.: Вища школа, 1990.— 166 с.
20. *Нагибин Ф.Ф.* Экстремумы. — М.: Просвещение, 1968. — 104с.
21. *Ноздрин И.Н., Степаненко И.М., Костюк Л.К.* Прикладные задачи по высшей математике. — К.: Вища школа, 1976. — 172 с.
22. *Терешин Н.А.* Прикладная направленность школьного курса математики. – М.: Просвещение, 1990. – 96с.
23. *Тихонов А.Т., Костомаров Д.П.* Рассказы о прикладной математике. — М.: Наука, 1979. — 208с.
24. *Шапиро И.М.* Использование задач с практическим содержанием в преподавании математики. – М.: Просвещение, 1990. – 96с.

6. Література з розділу «Методика навчання математики»

1. *Бевз Г.П.* Методика викладання математики. Навч. посібник. — К.: Вища школа, 1989. — 367с.

2. *Бевз Г.П.* Методика розв'язування алгебраїчних задач. — К.: Вища школа, 1975. — 240с.
3. *Бурда М.І.* Розв'язування задач на побудову в 6-8 класах. — К.: Рад. школа, 1986. — 112с.
4. *Груденов Я.И.* Изучение определений, аксиом и теорем. Пособие для учителей. — М.: Просвещение, 1981. — 123с.
5. *Дубинчук О.С.* Методика викладання математики в 4-5 класах. — К.: Рад. школа, 1974.
6. *Дубинчук О.С., Мальований Ю.І.* Методика викладання алгебри в 7-9 класах. — К.: Рад. школа, 1991. — 252с.
7. *Онищук В.А.* Типы, структура и методика уроков в школе. — К.: Рад. школа, 1976. — 184с.
8. *Слепкань З.І.* Методика навчання математики. — К.: Зодіак-Еко, 2000. — 512с.
9. *Тесленко И.Ф., Чашечникова С.М., Чашечникова Л.И.* Методика преподавания геометрии. — К.: Рад. школа, 1986. — 169с.
10. Урок математики в школі / За ред. Г.П.Бевза. — К.: Рад. школа, 1977. — 158с.
11. Шкільні підручники з математики.
12. Програми з математики для середньої школи.

Шкала переводу балів із 200 бальної системи (0;200) у 200 бальну (100;200)

200	200
198	198
196	196
194	194
192	192
190	191
188	189
186	187
184	185
182	183
180	181
178	179
176	177
174	175
172	173
170	172
168	170
166	168
164	166
162	164
160	162
158	160
156	158
154	156
152	154
150	153
148	151
146	149
144	147
142	145
140	143
138	141
136	139
134	137
132	135
130	134
128	132
126	130
124	128
122	126
120	124
118	122
116	119
114	117
112	114
110	112
108	110
106	107
104	105
102	102
100	100

98	100
96	100
94	100
92	100
90	100
88	100
86	100
84	100
82	100
80	100
78	100
76	100
74	100
72	100
70	100
68	100
66	100
64	100
62	100
60	100
58	100
56	100
54	100
52	100
50	100
48	100
46	100
44	100
42	100
40	100
38	100
36	100
34	100
32	100
30	100
28	100
26	100
24	100
22	100
20	100
18	100
16	100
14	100
12	100
10	100
8	100
6	100
4	100
2	100
0	100

Укладачі:

- Працьовитий М. В.* — доктор фізико-математичних наук, директор Фізико-математичного інституту, завідувач кафедри вищої математики;
- Василенко Н. М.* — викладач кафедри вищої математики;
- Гончаренко Я. В.* — кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри методології та методики навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи;
- Дремова І. А.* — кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики і теорії та методики навчання математики;
- Колесник Т.В.* — кандидат фізико-математичних наук, професор кафедри математичного аналізу і диференціальних рівнянь;
- Панченко Л.Л.* — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вищої математики;
- Працьовита І.М.* — асистент кафедри методології та методики навчання фізико-математичних дисциплін вищої школи;
- Швець В.О.* — кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри математики і теорії та методики навчання математики.

Голова фахової комісії

М.В. Працьовитий